

Prima instanță: Judecătoria Cahul (jud: D. Fugenjo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță)

DECIZIE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către avocatul Constantin Brînza, în interesele lui Hantea Gheorghe, Hantea Vitalie, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vasile, împotriva deciziei suplimentare din 10 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie privind deposedarea și vânzarea forțată a obiectului ipotecat, și

acțiunea civilă depusă de Hantea Vasile împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie, BC „Moldova-Agroindbank” SA privind constatarea nulității absolute actului juridic,

c o n s t a t ă :

La 20 ianuarie 2010 BC „Moldova Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Hantea, Ecaterina Hantea, Aliona Hantea, Vitalie Hantea cu privire la deposedarea și vânzarea forțată a obiectului ipotecat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de credit nr. S07650 din 14 septembrie 2007, în redacția acordului adițional la el nr. S07852-b din 14 noiembrie 2007, SC „Aggestus” SRL a primit de la BC „Moldova Agroindbank” SA, prin intermediul filialei nr. 1 mun. Chișinău, un credit în sumă de 200000 euro, pentru procurarea mijloacelor de transport, cu termenul final de rambursare 20.08.2012.

Invocă reclamantul că, pentru asigurarea rambursării creditului primit, de către SC „Aggestus” SRL și achitării dobânzii calculate pentru utilizarea lui, pîrîții au ipotecat băncii, conform contractului de ipotecă nr. S07852 din 14 noiembrie 2007, bunul imobil în sumă de 367900 lei.

Mai indică reclamantul că, SC „Aggestus” SRL nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea creditului primit și achitarea dobânzii calculate pentru achitarea lui, încălcînd astfel prevederile subpunctelor 3.1, 4.3 ale contractului de credit nr. S07650 din 14 septembrie 2007. În termenul fixat în preaviz SC

„Aggestus” SRL n-a achitat datoria față de bancă, iar pîrîții n-au transmis benevol în posesia băncii bunul ipotecat pentru a fi vîndut.

La 16 octombrie 2012 Hantea Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie, BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic.

În motivarea acțiunii reclamantul Hantea Vasile, a indicat că, părțile contractante (pîrîții) a contractului de ipotecă nr. S07852 din 14 noiembrie 2007 asupra bunului imobil amplasat în or. Cahul, str. Costache Negruzzi, 123/1, nu au solicitat și acordul lui la încheierea actului notat, ca coproprietar devălmaș asupra a ¼ cotă-parte din apartament dobîndit de către soția lui Hantea Aliona în timpul căsătoriei înregistrată la 23.01.1993.

Prin încheierea din 30 octombrie 2012 a judecătoreiei Cahul s-au conexasă într-un singur proces pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Hantea Vasile împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie, BC „Moldova-Agroindbank” SA privind constatarea nulității absolute a actului juridic cu pricina civilă la acțiunea depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie privind deposedarea și vînzarea forțată a obiectului ipotecat.

Prin hotărîrea din 03 iulie 2013 a judecătoreiei Cahul s-a respins acțiunea înaintată de BC „Moldova Agroindbank”; s-a admis acțiunea depusă de Hantea Vasile; s-a constatat nulitatea absolută a contractului de ipotecă nr. S07852 a imobilului cu nr. cadastral 1870111105101040 încheiat la 14 noiembrie 2007 între BC „Moldova Agroindbank”, în calitate de creditor gajist, și Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie, în calitate de debitori gajști.

Prin decizia din 19 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de BC „Moldova-Agroindbank” SA; s-a casat hotărîrea din 03.07.2013 a judecătoreiei Cahul și s-a emis o hotărîre nouă, prin care s-a admis acțiunea depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie privind deposedarea și vînzarea forțată a obiectului ipotecat; s-a deposedat Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona și Hantea Vitalie de apartamentul nr. 40, cu suprafața totală de 69,3 m.p., inclusiv suprafața locativă 40,8 m.p., situat în or. Cahul, str. Costache Negruzzi, 123/1, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial Cahul, filiala ÎS „Cadastru” sub numărul cadastral 170111105101040 și s-a transmis în posesia silită BC „Moldova Agroindbank” SA pentru a fi vîndut silit; s-a evacuat Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona și Hantea Vitalie și alte persoane, precum și bunurile acestora din apartamentul nr. 40, str. Costache Negruzzi, 123/1, or. Cahul, fără acordarea altui spațiu locativ. Totodată, s-a respins cererea de chemare depusă de Hantea Vasile împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie, BC „Moldova Agroindbank” SA privind constatarea nulității absolute a actului juridic

Prin încheierea din 18 noiembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de avocatul Grigore Chiriakov, în interesele lui Hantea Vasile.

Prin decizia suplimentară din 10 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea depusă de BC „Moldova Agroindbank” SA privind emiterea deciziei

suplimentare; s-a încasat de la Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona și Hantea Vitalie, în mod solidar, în beneficiul BC „Moldova Agroindbank” SA cheltuielile privind achitarea plății taxei de stat în sumă de 5976,64 lei, cheltuielile de transport în mărime de 6458,20 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 4482,48 lei, iar în total suma de 16917,32 lei.

La data de 05.05.2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 97, vol. III), avocatul Constantin Brînza, în interesele lui Hantea Gheorghe, Hantea Vitalie, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vasile, a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare din 10 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu scoaterea cererii de pe rol.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia suplimentară este ilegală și pasibilă de a fi casată.

Menționează că, la 14.09.2007 SC „Aggestus” SRL a primit de la BC „Moldova Agroindbank” SA un credit pentru procurarea mijloacelor de transport. Pentru asigurarea creditului, recurenții Hantea Gheorghe, Hantea Vitalie, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vasile au ipotecat apartamentul nr. 40 din str. Negruzzi, 123/1, or. Cahul. În baza acordului a fost întocmit un contract de ipotecă datat cu 14.11.2007. Conform pct. 1.5 din contract, părțile au convenit că prețul gajului este de 367900 lei. Apartamentul a fost vândut recurenților nu la prețul valorii bunului gajat în sumă de 367900, dar la prețul 568000 lei, unde au fost incluse toate cheltuielile suportate de Bancă la acest caz. BC „Moldova Agroindbank” SA a eliberat un certificat în care s-a indicat că Hantea Gheorghe, Hantea Vitalie, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vasile și-au onorat obligațiile asumate.

Astfel, consideră că, toate cheltuielile au fost incluse în prețul de vânzare a bunului imobil, iar instanța de apel neîntemeiat a dispus încasarea acestor cheltuieli.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost expediată în adresa participanților la proces, conform scrisorii de însoțire, la data de 28 martie 2016 (f.d. 95, vol. III), Recursul a fost depus la data de 05.05.2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 97, vol. III).

Deci, Colegiul reține că recursul declarat de către avocatul Constantin Brînza, în interesele lui Hantea Gheorghe, Hantea Vitalie, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vasile, este în termen, deoarece careva probe care ar confirma recepționarea deciziei contestate la materialele dosarului lipsesc.

Examinând argumentele invocate în recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis cu casarea deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1), lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 118 alin.(1), (3), (5) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate. Instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Astfel, Colegiul notează că, instanța de apel la adoptarea deciziei suplimentare din 10 martie 2016 a admis cererea depusă de BC „Moldova Agroindbank” SA privind emiterea deciziei suplimentare; a încasat de la Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona și Hantea Vitalie, în mod solidar, în beneficiul BC „Moldova Agroindbank” SA cheltuielile privind achitarea taxei de stat în sumă de 5976,64 lei, cheltuielile de transport în mărime de 6458,20 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 4482,48 lei.

Colegiul relevă că, instanța de apel în argumentarea concluziei sale a indicat că de către BC „Moldova Agroindbank” SA au fost prezentate probe veridice și justificative întru confirmarea încasării de la pîrîți a cheltuielilor de judecată, constituite din cheltuieli de transport și cheltuieli sub formă de taxă de stat achitată pe parcursul judecării pricinii în instanțele de judecată.

La caz, Colegiul reține că recurentul, în cererea de recurs a invocat că, toate cheltuielile de judecată au fost incluse în prețul de vânzare a bunului imobil, iar instanța de apel neîntemeiat a dispus încasarea acestor cheltuieli. Mai mult ca atît, decizia din 19 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost executată.

În conformitate cu art. 250 alin. (2) CPC, problema pronunțării unei hotărîri suplimentare poate fi pusă în termenul executării silite a hotărîrii. Instanța emite, după examinare în ședința de judecată, hotărîrea suplimentară, care poate fi atacată în ordinea stabilită de prezentul cod. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea problemei.

În contextul dat, Colegiul notează că instanța de apel a emis decizia suplimentară, fără a constata dacă decizia din 19 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost executată sau nu.

Mai mult ca atît, la materialele pricinii este anexată cererea BC „Moldova Agroindbank” SA prin care a solicitat eliberarea titlurilor executorii a deciziei din 19.02.2015 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 47, vol. III)

Prin urmare, instanța de recurs reține că, în concluzia instanței de apel lipsesc careva constatări în sensul executării deciziei din 19 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

În atare circumstanțe, Colegiul constată că, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară și nici în privința cheltuielilor de judecată care, în opinia recurentului, au fost incluse în prețul de vânzare forțată a bunului imobil ipotecat, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărîrii adoptate la caz.

În același timp, instanța de recurs menționează că, instanța de apel la reexaminarea pricinii trebuie să trateze separat fiecare dintre problemele punctuale

ridicate de fiecare parte și să constate mai întâi dacă a fost sau nu executată hotărârea judecătorească și în dependență de aceasta sînt sau nu aplicabile la caz prevederile art. 250 CPC, și numai după, să examineze temeinicia pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată în dependență de probele prezentate de părți.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept procedural, instanța de recurs apreciază decizia suplimentară a instanței de apel ca fiind prematură.

Astfel, deoarece s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia suplimentară a instanței de apel și de a restitui prezenta pricină civilă la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele pricinii, probele administrate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil, cu respectarea principiilor contractualității și egalității armelor în proces.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Constantin Brînză, în interesele lui Hantea Gheorghe, Hantea Vitalie, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vasile.

Se casează decizia suplimentară din 10 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie privind deposedarea și vînzarea forțată a obiectului ipotecat și la acțiunea civilă depusă de Hantea Vasile împotriva lui Hantea Gheorghe, Hantea Ecaterina, Hantea Aliona, Hantea Vitalie, BC „Moldova-Agroindbank” SA privind constatarea nulității absolute actului juridic și se restituie pricina la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală